

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

27. An & qualiter dos beneficii fundúsque, in quo ea constituitur, debeant esse libera.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

1. 3. *conf. 80. num. 15. Menoch. casu 149. n. 34. Lott. loc. cit. n. 8.* hoc tamen arbitrium regulandum aliis circumstantiis, quam quibus id regulatur in statuendo de dote mulieris; in hac enim expenduntur facultas donantis, legitima mulieri debita, & alia hujusmodi, de quibus vide Menoch. *loc. cit. num. 2.* quæ non conveniunt rationi statuendæ hujus dotis Ecclesiasticæ. *Lott. loc. cit. nu. 9. & 10.* De cetero ubi non est taxata quantitas dotis à jure, prout factum à Trid. *sess. 24. c. 13. in Cathedralibus & Parochialibus*, illud potissimum considerandum, an sufficiat ad impensas onerum altaris ex lege fundatoris adjectorum, & sustentationem necessariam ipsius beneficiarii in tali ministerio, non habitâ ratione alimentorum, vel congruæ sustentationis extra hujusmodi ministerium. *Lott. n. 13.* uti nec habitâ ratione conservandi splendoris vel dignitatis familiæ beneficiati; habito tamen semper, ut dictum, respectu ad ministerium, quod exhibet, & cui convenienter alendus. Unde si beneficium esset residentis præcisæ & continuæ, utique constituenda foret dos sufficiens pro sustentandâ vitâ in loco ipsius beneficii, inspectâ etiam loci ipsius qualitate, num v.g. ex majori populi frequentia ibidem sit major annonæ caritas. *Lott. num. 14.* ita tamen juxta Abb. *in c. conquirente, de cler. non resid. n. 1.* ut dos nunquam sit minor 50. aureis, quot annis percipiendis.

2. Porro notandum, longè diversam ab hac quaestione esse illam, quæ occasione pluralitatis beneficiorum proponi solet; nimirum quodnam beneficium censetur sufficiens ad honestam sustentationem Clerici; ibi enim responderi solet, præter rationem ipsam dignitatis, & statûs beneficii, habendam insuper rationem statûs & conditionis ipsiusmet beneficiati, puta nobilitatis, dignitatis &c. quam habet independentè à tali beneficio, ratione cujus ampliore familiam & mensam requirit, pluribusque eget; de quo vide tantisper Molin. *tr. de just. D. 145. a. 7. Azor. l. 6. c. 10. q. 2. Pirh. ad tit. 5. l. 3. n. 34.*

Quæres 26. Quid si ergo beneficium prius ritè & congruè dotatum, postmodum sit ita depauperatum, ut jam sit sine dote, aut cum dote omnino modicâ & incongruâ?

1. Respondeo primò: dum beneficium est Ecclesiæ Parochialis, fundata à populo, is cogi potest ad redintegrandam dotem usque ad sufficientiam, propter necessitatem administrationis sacramentorum. *Lott. cit. q. 31. n. 16.* citans Archid. *in c. si plures. 16. q. 7.* manente apud quemlibet de populo potestate agendi de rei vindicatione contra occupatores bonorum, quæ prius habebat Ecclesiæ. *c. si quis presbyterorum. de rebus Ecclesiæ non alienand. ibid. Gl. Lott. n. 17.* Quin & apud illum ipsum, qui bona alienavit, non obstante quocunque juramento, *Lott. n. 17. Surd. de alim. tit. 7. q. 38. n. 8.* cum pluribus aliis apud Barb. *in cit. c. si quis. n. 8.* ubi addit posse Ecclesiâ hoc casu nullo restituto pretio res malè alienatas repetere, nisi fortè pretium sit conversum in utilitatem Ecclesiæ; quod ipsum tamen admodum clarè liquere deberet. *Greg. decis. 116. n. 3. Lott. loc. cit. ubi namque Ecclesiâ spoliata est, etiam factò sui Rectoris probato primo extremo illico restituitur, Verbal. p. 3. decis. 170. Rota decis. 473. n. 2. p. 2. in Recent. aliisque apud Lott. loc. cit.*

2. Respondeo secundò: si beneficium tale fundatum fuerit à privato, dósque ejus totaliter perierit; tenebitur fundator illud redotare; qui tamen hoc onere liberabitur cedendo jure suo; & si absque ulla cessione prævenit tertius quis in redotando, ad hunc transibit jus patronatûs, secundum tamen eam distinctionem, quam adhibet Lamb. *l. 1. q. 6. a. 4. n. 5.* si verò non totaliter, sed solum notabiliter interierit dos, vel etiam à principio insufficientis omnino constituta fuerit, supplenti dotem usque ad sufficientiam non acquiritur jus patronatûs sine consensu patroni prioris, ubi beneficium est juris patronatûs. *Lamb. loc. cit. Lott. n. 21.* Ubi verò beneficium est liberæ collationis, illud redotans priore dote penitus amissâ, efficitur patronus. Dote illius tantum valde diminutâ non per quodcumque supplementum quæritur supplenti jus patronatûs, quantum est de jure communi. *Lamb. loc. cit. nu. 2. Abb. in c. quoniam. de jure patronatus. apud Lott. nu. 22.* & hinc si intuitu talis augmenti concedatur alicui à Papa jus patronatûs, dicitur illi competere ex privilegio, non ex dispositione juris. *Lamb. loc. cit. Lott. n. 23.*

Quæres 27. An & qualiter dos beneficii fundusque, in quo ea constituitur, debeant esse libera?

1. Respondeo: quemadmodum dos debet esse libera, ita & fundus, dum in eo seu in manso (mansus enim idem est quod mensus, id est, ager certæ dimensæ quantitatis, ut ex lexico juridico *Lott. cit. q. 31. n. 35.*) & non in decimis constituitur, immunis esse debet à quocunque tributo, non solum respectu ipsius dotantis, sed & cujusvis alterius; juxta Gl. *ad c. si quis basilicam. d. 1. de consec. juxtaque. c. secundum Canonicam 23. q. 8.* qui tamen textus posterior intelligitur de dote ipsâ, pièque oblati; non verò de aliis titulo emptionis, aut simili acquisitis Ecclesiæ. *Gl. & Turrecrem. ibid. apud Lott. n. 37.*

2. Nihilominus dote constitutâ in fundo Emphyteutico seu feudali, qui pendit canonem Domino directo, nullum huic creatur præjudicium, cum transeat id onus cum fundo in Ecclesiâ. *Suar. in defens. fidei. l. 4. c. 2. n. 5. & seq. cit. à Lott. n. 37.* Requiritur autem consensus Domini directi, eò quòd per constitutam in eo dotem auferatur à Domino directo omnis spes devolutionis ad eundem, quòd fieri absque ejus consensu esset intolerabile. *Lamb. loc. cit. n. 3. Lott. n. 40.* Unde consensu hoc non præstito, cogitur Ecclesiâ hujusmodi vendere alicui privato, locòque fundi recipere pretium. *Jafon. in l. fin. de jure Emphyt. n. 91. Gratian. forens. discrept. c. 481. n. 67. Rota q. 1. decis. 368. n. 1. decis. 603. n. 1. Recent. & alii apud Lott. n. 41.*

3. Ubi tamen subiectio, pro qua aliquid penditur, procedit purè à jure jurisdictionis, vi cujus principes sæculares imponunt tributa vectigalia, similiaque onera, tunc si fundus assignetur in dotem, seu simpliciter donetur Ecclesiæ, proferus talis subiectio dissolvitur, manetque fundus liber penitus & exemptus juxta *c. secundum Canonicam. Lott. n. 42. Suar. loc. cit. n. 13. Jo. Currier. in tr. de gabell. q. 92. a. 62.* idque tam jure humano, quam divino, ut ait Bonif. 8. c. *quantquam. de censib. &* hoc præsciendò à constitutione contrariâ ipsius fundatoris, seu dotantis. *Lott. n. 44.* posse enim hunc